

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום ראשון כ"ט סיון תש"פ | דף היומי בבלי: שבת קז.
דף היומי בהלכה: מסימן ת"צ סעיף ו' עד תחילת סימן תצ"א.
מוסר: שמירת הלשון - שער התורה ומה יפה' עד 'והנה ידוע'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: מסכת אבות פרק ה משנה ד עד פרק ה משנה ו

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirsuh@dirsuh.co.il

"הייתי צריך להחליט, ומה: מוות או חיים?" | שליח מיוחד מהשמים בפתח בית הכנסת | השכן ביקש ממני ברכה, ונושע... | 1915

על דא ועל הא

בהוראת שר התורה מרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א: ד"ר הרט במספר הנחיות חשובות

ד"ר הרט, רופאו האישי של הרב קנייבסקי, מפרסם 4 נקודות עליהם יש להקפיד כדי להישמר מנגיף הקורונה

כלי הזהירות.
3. יש להימנע בתקופה זו מללכת לחתונות ואירועים, וגם במקרה הצורך - רק לאחל ברכת 'מזל טוב', ולא לשהות במקום כלל.
4. על אנשים מבוגרים, או אלו שבקבוצת סיכון, להימנע מלהיות בקרבת אנשים וילדים, ורצוי שלא יצאו מביתם, אלא לדברים הכרחיים.
הדברים התפרסמו אתמול (רביעי) בעיתון "יתד נאמן", לאחר שהיו לנגד הרב חיים קנייבסקי והרב גרשון אדלשטיין שהורו לפרסמם, כדי לחזק גדרי פיקוח נפש ולקיים מצוות "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם".
בתוך כך, הרב גרשון אדלשטיין מסר אתמול שיחה בנושא ההקפדה על כללי הזהירות, באומרו כי "חטא חמור אם לא נזהרים בכל כללי הזהירות, מפני שהוא מזיק ומדביק אחרים ומזיק גם לעצמו".

"התבקשתי על ידי גדולי ישראל להבהיר מספר דברים לתקופה הזו", כותב ד"ר משולם הרט, רופאו האישי של הרב קנייבסקי, ומציין כי "לפלא בעיניי שעדיין צריכים להזהיר את הציבור להימנע מלהיחשף למשחית זה.
"לצערנו המחלה עדיין לא חלפה, ולאחרונה ישנם מקרי התפרצות במקומות רבים. על כן על הציבור להקפיד מאוד על כללי הזהירות. חס וחלילה מלזלזל בזה", מוסיף ד"ר הרט, ומונה 4 נקודות עליהם יש להקפיד ביותר, עד שנגיף הקורונה יסתלק כליל מן העולם.

1. יש לשמור מרחק בין אחד לשני, לחבוש מסכות של חדרי הניתוח ולא השקופות, ולרחוץ ידיים בחומרי חיטוי. בעיקר יש להקפיד ביותר על כללי הזהירות בבתי כנסת, ישיבות, מוסדות חינוך וחתונות - אשר בהם סכנת ההדבקה גבוהה.
2. אין להתפלל או ללמוד בבתי הכנסת שאין שומרים בהם

אתמול ביקר שר הבריאות יולי אדלשטיין בבני ברק, וציין כי "בבני ברק נראים אנשים עוטים מסכות - יותר ממקומות אחרים בארץ". אדלשטיין הוסיף וציין כי "בני ברק היא אחת הערים שנפגעו מאוד, ואוכלוסייתה הפיקה לקחים. העיר היא דוגמה להתנהגות נכונה, והמספרים מדברים בעד עצמם".

הרב התייחס להגעה לחתונות, ואמר: "בחתונות קשה להיזהר, לכן בני משפחה מוכרחים להגיע, אבל בחורים - עדיף להימנע מלהגיע ושיישארו ללמוד". "מחלת הקורונה יש בה מידה כנגד מידה על חיסרון של תורה, תפילה ומעשים טובים", הוסיף הרב אדלשטיין, ואמר.

הסיפור היומי

כבר באותו יום החזיר לי השכן תשובה: "אתה יכול לפתוח את המרפסת, ואני מבקש ממך, שכשם שאני מאפשר לך להרחיב את הבית - כך תברך אותי שגם לנו יהיה יותר מקום בבית"...

זה מה שקורה כשמרחיבים את הלב

ירשה לי להוציא את המרפסת שתעמוד פתוחה באופן קבוע עד סיומה של תקופת ההסגר. הסברתי גם שאני חושש שהיא תסתיר לו את האור.

"אשאל בבית", הוא ענה, וכבר באותו יום הוא החזיר לי תשובה: "אתה יכול לפתוח את המרפסת, ואני מבקש ממך שכשם שאני מאפשר לך להרחיב את הבית, כן תברכני שגם לנו יהיה יותר מקום בבית"..." כוונתו היתה, שיזכה להוציא את בתו הגדולה מהבית. היא כבר הגיעה לגיל שלושים ועדיין לא מצאה את זיווגה.

איחלתי לו מכל הלב שנשמע בשורות טובות, שהלב יתרחב והבית יאיר.

ואכן, בזכות הוויתור שלו הבת התארסה תוך שלושה שבועות.

(גיליון 'השגחה פרטית')

כשהלימודים הושבתו לחלוטין, וראיתי שכל בני המשפחה יהיו כל הזמן בבית באין יוצא, הבנתי שאנחנו חייבים למצוא מקום לכל עשרת ילדי, כ"י. עלה בדעתי רעיון להוציא את המרפסת של הסוכה. זאת אינה מרפסת קבועה, אלא מין מבנה שנתמך על ידי מוטות שמוציאים לקראת חג הסוכות ומכניסים חזרה לאחריו. אם אוציא את המרפסת, ארוויח חדר נוסף, מקום נוסף שאפשר להסתובב שם, ללמוד ולהתפלל.

הבעיה היא שיש שכן מתחתי. בעבר כבר הרחבתי את הבית, וההרחבה מסתירה לו את אור השמש. אם אוציא גם את המרפסת, אסתיר לו עוד יותר. והרי לא רק אנחנו סגורים בבית, גם הוא ובני ביתו באותו מצב, ואם בכל הזמנים חשוב שאור השמש יחדור פנימה, הרי שבימים אלו חשוב הדבר פי כמה.

בכל זאת החלטתי לנסות. פגשתי את השכן ושאלתי אם

פרשת השבוע

"כשהתעוררתי מצאתי עצמי בלי יכולת להניע אבר. ריח חריף באפי, רעשי סירנות באוזניי, ואלומות אור מפנסי-המשטרה מסנוזרים את עיניי. אמרתי בקרבי: עלי להחליט, ומהר! מות או חיים?"

גם מול קשיים שנראים גבוהים ומאיימים כמו 'עוג', יש בנו את הכח לקפוץ, להתרומם ולנצח!

כדי להיוותר עמו במחיצתו. הת"ת מתנהל בחן ונעימות, ההורים שבעי רצון, וישנן משפחות שעוברות לגור בשכונה רק כדי שילדיהם יתחנכו אצל מנהל זה.

בשיח עם עיתונאי-תורני התראיין המנהל על נושאי חינוך אקטואליים. בתוך הדברים סיפר:

"מדי בוקר אני מתכנס עם עצמי ואומר: 'אני מחליט איך

הרב יחיאל מיכל מונדרוביץ'

החיים רצופים אתגרים. קטנטנים אנו מלומר 'למה' כלפי א-ל-רם ונישא. תפקידנו בעולם הוא לבחור 'איך' לחיות.

קראתי על מנהל חידר בחו"ל, מחנך רב פעלים. תלמידיו זוכים להתחנך בצלו באוירה חיובית ומעודדת. המלמדים חשים חוויה להימנות על סגל חבורתו. חלקם ויתרו על הצעות מפתות

איש החינוך שרד את הניתוח בס"ד, לא בגין מיומנות רופאי ולא בזכות מהירות ההגעה לחדר הניתוח, אלא כי הקב"ה חננו בחשיבה חיובית וברצון לחיות. הוא מקיים את הצו-האלוקי 'ובחרת בחיים'. לעצמו ואף לתלמידיו.

פרשתנו פותחת: "זאת חקת התורה". אונקלוס מתרגם: דָא גְזִירַת אֲוִרְיָא. יש גזירות בחיים, יש קשיים. לאחרונה ישבת בסדנא עם חונכים במסגרת ארגון המעניק ליווי לילדים מוחלשים שנכללו ב'דא גזירת אורייתא'. אחד אחד סיפרו על ה'תיקים' שחניכיהם 'סוחבים'. יתמות, אובדן, משברים בתא המשפחתי, אלימות - פיזית ונפשית, חולי - פיזי ונפשי.

אמר החכם: "הקב"ה החליט להציב בפניך קושי - אך רק אתה המחליט כיצד להתמודד איתו". חובת המחנך וזכות התלמיד לשמור על אופטימיות! לא נחרוץ דין מול קושי! אשרי התלמידים שרבים בוחר בחיים! שלהם!

בשלהי הפרשה יָרָא משה רבינו מפני עוג מלך הבשן. לא בגובהו לבד הוא מפחיד, כי גם נשא על ראשו הר, להשליכו ולקבור כולנו כאחד. הקב"ה מצוה: אֵל תִּירָא אֹתוֹ כִּי בְיָדְךָ נִתְּתִי אֹתוֹ! זה בידיים שלך! תבחר - לנוס או להתמודד, להישבר או לפעול! משה נוטל גרון! בוחר לפגוע באיום! קופץ ומתאמץ מול המכשול! מכה את עוג בקרסולו ומפילו.

'עוג' הפך לביטוי לכל דבר גדול ומאיים. יש התמודדויות, ויש בנו כח לקפוץ, להתרומם ולנצח! הגישה תלויה בנו! בדור עקבתא דמשיחא רב התהפכות, נהווה לילדינו ולתלמידינו קרן אור להשראה חיובית. במקום להתחפר ולדבר על קשיים - נשדר אופטימיות, נשאב וְנִשְׁקָה כוחות נפש, ובעיקר, נשמש דוגמא לבחירה נכונה - לבחור לחיות טוב.

(פורסם ב'אספקלריא' חוקת תשע"ט;
לתגובות לכתב המאמר: 123ymm@gmail.com)

לחיות! לכן, אני בוחר לקרב ולא לרחק. אני בוחר במתיקות ולא במרירות. אני בוחר בהארת פנים ולא באטימות לב. אני שומר בדביקות על זכותי להיות 'בעל בחירה', ומשתדל לבחור נכון".

כעבור זמן מה שמע העיתונאי כי המנהל היקר נפצע רח"ל בתאונה קשה. תפילות התקיימו ועצרות חינוך וחיזוק נערכו לזכותו. בחסד וברחמים החל להתאושש ולהשתקם לאחר סדרת ניתוחים. בהמשך, החליט העיתונאי לקיים מצות 'ביקור חולים', בתחושה שבוודאי יחכם - וגם יחכים את קוראיו - משיחה נוספת עם איש תבונות אומן פדגוג.

הוא צדק בהשערותיו. העיתונאי פגש את המנהל במחלקת שיקום כשהוא חבוש ומוקף במכשירים רפואיים. הברק בעיניו הבהיק בעוז, וחיוכו זרח לעברו! לאחר שיחה קלה, שאלו העיתונאי: "אינני בא לחטט, אך 'ללמוד אני צריך'! התרשמת מגישתך החיובית לחיים. מה הרגשת באותם רגעי אימה?".

לאחר שתיקה מחושבת, פתח המחנך: "התעוררתי ומצאתי עצמי מרוסק, ברכב מרוסק, מבלי יכולת להניע אבר. ריח חריף, רעשי הסירנות וסנוור פנסי המשטרה ניסו לטשטש מחשבתי. אמרתי בקרבי: 'עלי להחליט, ומהר! מות או חיים? אני בוחר לחיות, ויהי מה!'

"הובלתי לבית החולים. כל הדרך השתדלו צוות האמבולנס להרגיע ולחזק. אך כשהוכנסתי לחדר הניתוחים חשתי אצלם פסימיות. הרגשתי שאין הצוות מאמין בסיכויי לשרוד. בחיפזון נערכו ההכנות לניתוח חירום, ואחות שואלת אותי באדישות האם יש לי 'רגישות שלילית' לתרופה מסוימת או משהו אחר.

"השבתי בחיוב. אני אלרגי לתאונות דרכים! - התאמצתי להגביר קול. אני מבקש מכם, נְתַחוּ וְהִשְׁקִיעוּ כאילו אני חי, ולא כמו שמנתחים כעת גופה מתה, בר-מינן. כי בחרתי לחיות! - כך סיימתי את 'הרצאתי' בערפול, כשחומר ההרדמה משתלט עלי, ואני בידי ה"."

להתחיל את היום ברגל ימין

חווייה רוחנית מדי יום אצלך במייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד...
אקטואלי ומרתק.

הצטרפו בחינם לאלפי המנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום...

המייל היומי של 'דרשו'

התחזקת? בוא תחזק אחרים!

שתפו אותנו בסיפור מיוחד אשר חיזק אתכם ברוחניות בתקופת הקורונה - וכנסו להגרלה מיוחדת

ארגון 'דרשו' יוצא בקמפיין מיוחד 'תִּזְק תִּזְק וְנִתְחַזֵּק'. שתפו אותנו בסיפור מיוחד אשר חיזק אתכם ברוחניות בתקופת הקורונה וכנסו להגרלה מיוחדת. הסיפורים המובחרים יפורסמו במגוון הפלטפורמות מבית 'דרשו'. ניתן לשלוח למס' פקס 077-3180338, נא להקפיד לכתוב בכתב ברור וקריא, או לכתובת אימייל a025609000@gmail.com. נא לציין את פרטי השולח.

בין השולחים יוגרלו

3 סטים משנ"ב - מהדורת 'דרשו'

10 ספרי דרש דוד - מסכת אבות

3 סטים לקראת שבת - המהדורה החדשה

5 חמשה חומשי תורה - מהדורת 'דרשו'

ההגרלה תתקיים בעז"ה בר"ח אב תש"פ

יהלומים מגדולי ישראל

יום אחד צלצל הטלפון בביתי: "הלו? הרב ליף?
כאן הגבאי של הרב שך. רציתי ליידע אותך שהרב
שך לא שכח את שיחתכם מתחילת השנה. הוא
ביקש לומר לך שהפסק שנתן אז עדיין תקף"

הרב יהושע ליף שליט"א מעלה זכרונות ממחיצתו של מרן הגרא"מ שך זצ"ל

שומר את הסוכריות על אחד המדפים הגבוהים ביותר בארון הספרים, וכשהייתי מגיע עם ילד היה גורר כיסא לארון הספרים, מטפס ומושיט את ידיו ל'אוצר' שהמתין בסבלנות למבקרים הצעירים. אתם ודאי שואלים את עצמכם: מדוע לא ביקש מאחד הגבאים להוריד את הסוכריות מהמדף? בעיני לא היתה זו שאלה: הוא עשה זאת משום שסוכריה נחשבת בעיני הילדים, בדיוק כמו שיחת חיזוק בשביל מבוגרים. וכשם שחש אחריות להעניק לתלמידי הבוגרים את מה שהם צריכים, כך חש אחריות לא פחותה להעניק לילדים את צרכיהם שלהם; לראות אותו מטפס על הכיסא ומושיט לילדים את הסוכריות היה מחזה מתוק מדבש, ואין ילד שמסוגל לשכוח זאת.

היה בבני ברק אירוע שנתי שאותו לא יכלו בני משפחת ליף להחמיץ: ה'ירחי כלה'. היו אלו שלושה שבועות לימוד מרוכזים, שנערכו לבעלי בתים בחודשי 'בין הזמנים' בקיץ. הוגה הרעיון ומייסדו היה הרב מפוניבז', והרב שך המשיך במסורת. בשיחת הפתיחה שנשא בתחילת ה'ירחי כלה' היה הרב שך מעלה נושאים חשובים שעמדו על הפרק. ילדיי אהבו את האירועים האלה מאוד. בני הבכור נהנה במיוחד כאשר רבי אברהם כהנמן, נשיא ישיבת

הקשר שלי עם מרן הרב שך זצ"ל היה אחד הדברים החשובים ביותר בחיי, ואך טבעי הוא שרציתי לשתף את ילדי בקשר זה. לשם כך הבאתי אותם לביתו בבני ברק.

ההתבוננות ביחסו של הרב שך כלפי ילדים היתה חוויה יקרה מפז, והיא היוותה לימוד בפני עצמו - נראו בחוש חמימותו וכנותו הנוגעת ללב, הוא התרכז בשיחה עם כל ילד שפגש, לא פחות משהתרכז בניהול ממלכת ענק כמו ישיבת פוניבז'...

אחד מילדי סבל בילדותו מגמגום. ביקשתי מהרב שך לנסוך בו עידוד הדרוש כדי לעמוד בהתמודדות הבלתי פשוטה. הרב שך הקדיש לילדי עשרים דקות, וסיפר לו על גדולי ישראל רבים, שסבלו בצעירותם מגמגום, ובכל זאת נעשו מנהיגים ונשאו דברים בפני המונים. לבסוף בירך את בני, שגם הוא יצטרף לרשימת הגדולים המכובדת הזו. תשומת הלב המוחלטת שהעניק לילד בן העשר הייתה מלבבת ומחממת את הלב באופן שאינו ניתן לתיאור... הדברים העניקו לילד חיזוק גדול, וכיום הוא מרביץ תורה המדבר בפני קהל גדול של תלמידים נאמנים.

הרב שך נהג לחלק סוכריות לכל ילד שביקר במעונו. הוא היה

פוניבוז', הורה לו לבוא אחריו ומצא לו מושב של כבוד בקידמת האולם ליד ארון הקודש המוזהב, ובכך סיפק לו נקודת תצפית על חלק מהשיחות החשובות ביותר שנשא הרב שך. מתנה זו הייתה שווה בעיניו מיליונים. וזכרונות אלו לא יימחו מלבם של ילדיי לעד.

בשנת תשנ"א לפתה חרדה את תושבי ישראל: ארצות הברית התכוננה לתקוף את עיראק, ונשיא עיראק סדאם חוסיין איים, שבתגובה ישוגרו לישראל טילי סקאד נושאי ראש נפץ כימי. היה זה בשנותיה הראשונות של ישיבת 'נר יעקב', ואנו ציפינו לכארבעים בחורים שיגיעו מארצות הברית ללמוד בתחילת השנה החדשה. רוחות המלחמה החלו מנשבות כבר בחודשי הקיץ - האיומים של ממשלת ארצות הברית וצבאה אל מול ההתרסות הלוחמניות של עיראק.

בתור ראש הישיבה, לא היה ברור לי מה עלי לעשות במצב כזה. כתמיד פניתי להדרכת הרב שך. האם יש לי זכות, והאם אחראי מצידי להביא בחורים אמריקנים לשטח מלחמה? שאלתי. "ראשית", הוא אמר לי, "עדין לא קרה דבר. תמיד יש בארץ ישראל איומים וחששות מפני העתיד". היו אלו דברי הרגעה, שהעמידו את המצב הפוליטי בפרופורציה נכונה. "לבחורים שמגיעים לישיבתך", הוא המשיך, "שנת לימוד בארץ ישראל נחשבת בגדר פיקוח נפש - היא מצילה את חייהם. בחור אמריקני רגיל לא צריך לבוא בתקופה כזו ללמוד בארץ ישראל. אבל הבחורים שלך - כן, בשבילם מדובר בענין של חיים ומוות. יש לך הזכות להביאם, וזה מה שעליך לעשות. זו אפילו מצוה! ועליך לדאוג שיגיעו לכאן".

הרב שך השמיע את דעתו בהחלטיות נמרצת, ואנו התחלנו להתכונן לתחילת שנת הלימודים. השתדלנו כמיטב יכולתנו לא להקדיש תשומת לב רבה לחדשות, אף שהיה זה די מדאיג לחשוב על מלחמה שתגרום לישראל הקטנה להפוך מטרה לטילי האויב.

ה'זמן' התחיל, וארצות הברית הציבה בפני עיראק אולטימטום: עליכם לצאת מכוויית עד לתאריך הנקוב, אחרת נפציץ את עיראק ונהפוך אותה לעיי חרבות. העיראקים השיבו בגאווה וברברנות, וחזרו על איומם לשלוח לעבר ישראל טילי סקאד, שבכמותם השתמשו במלחמה בתוך עיראק בשנות השמונים. ותוצאותיהם היו

קטלניות - וגבו אלפי הרוגים.

תאריך היעד נקבע לאמצע חודש ינואר, ממש בעיצומו של 'זמן' חורף. בכלי התקשורת האמריקנים דנו ללא הפסקה באיום העיראקי, עובדה זו בלבלה את הורי תלמידיי, ולא תרמה למצב כלל. התחלתי לקבל מבול של טלפונים מהורים המודאגים לגורל בניהם.

יום אחד צלצל הטלפון בביתי: "הלוי? הרב לייף?" - מדבר. "כאן הגבאי של הרב שך. רציתי ליידע אותך שהרב שך לא שכח את שיחתכם מתחילת השנה. הוא ביקש לומר לך שהפסק שנתן אז עדיין תקף - והדגיש כי אין צורך להיבהל, ואף אחד לא צריך לעזוב את הארץ".

מיהרתי למענו של הרב שך, והעליתי את השאלה הבאה: אם מתקשרת אלי אמא בוכיה וטוענת שהיא חוששת לגורל בנה - מה עלי לומר לה? והוספתי: אולי הסיבה לחרדתה היא כי סביה וסבתותיה נהרגו בתאי הגזים. והיא אחוזת חרדה לחייו של בנה, מה עלי לעשות?

הרב שך ענה: "אויב די מאמע וויינט, דארף מען צוריק שיקן" - אם האמא בוכה, צריך לשלוח את הבן הביתה. אין דבר שעומד בפני דמעותיה של אמא. אך אם אתה יכול לחזק את הבחורים ואת בני משפחותיהם ולעודדם להישאר בארץ ישראל, כך ראוי לעשות".

לבסוף כך בדיוק קרה: חלק מהבחורים עזבו. הוריהם חששו לשלומם ודרשו שיחזרו הביתה. אולם רבים אחרים נשארו בארץ... למרבה הפלא בסיום המלחמה, התברר לכל, שבחורים שנשארו בארץ בתקופת המלחמה זכו לעליה עצומה בלימוד התורה וברוחניות, הבחורים שחזרו לארץ ישראל גילו שחבריהם זכו להתעלות מיוחדת בזמן היעדרותם, והצטערו שלא התאמצו יותר להישאר בישיבה, בדיוק כפי שהורה הרב שך.

נכונותו של הרב שך לקחת על עצמו את מלוא האחריות לשלום תלמידי בזמן מחמת המפרץ, היא דוגמה מייצגת לא רק ליכולתו לנבא מראש כיצד יתפתחו העניינים הגיאופוליטיים בעולם, אלא גם ליכולתו ולעוצם גדלותו להחליט החלטות של חיים ומוות בלי פחד וספק. לכל שאלה השיב הרב שך בבהירות מוחלטת. השואל ידע שאפשר להסתמך על התשובה שקיבל בביטחון גמור ומוחלט, כאילו יצאה מפי האורים ותומים...

(מתוך הספר 'בהיכלם', הובא בגיליון 'תורה ומידות טובות')

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

ביציאתי אני פוגש יהודי שבמבט ראשון אינני מכיר, אך הוא לעומת זאת שמה וצוהל לקראתי... אני די נבוך, אך הוא בשלו, ואף מזכיר לי איזו דרשה שאמרתי פעם בין קבלת שבת למעריב - "אבל את התירוץ שאמרת אינני זוכר, תוכל להזכיר לי?"...

'חיזוק' מיוחד מהשמים

הדברים הכה מחזקים את היהודי, שה' לא עזבו ולא נטשו לעולם, ואדרבה, מתאוה הוא כביכול לקרבה עם עם ישראל. וכה היו דבריי: 'צאתכם לשלום מלאכי השלום', אנו שרים בליל שבת. וקשה, מפני מה אנו כביכול 'מגרשים' את המלאכים מהסעודה הממששת ובאה, הלא זה לנו לכבוד שמלאכי ה' יתארחו על שולחנו?

התשובה לכך תתבאר ע"פ משל: מלך ערך סעודה לכבוד בנו בארמון הקיט החביב עליו. בצאתו מארמון המלכות אשר בעיר הבירה הצטרפו אליו שרי הארמון ללוותו, והנה בהגיעו למקום הסעודה סרו כל מלווי מעליו, והוא ובנו ערכו את סעודתם בטוב ובנעימים אך הם לבדם.

כך בנמשל: הקב"ה באהבתו אותנו מתאחד עם בניו בסעודת השב"ק. המלאכים באים, ואף שרים להם 'שלום עליכם', אך בהגיע זמן הסעודה - זמן האיחוד, כולם יוצאים - גם המלאכים, ב'צאתכם לשלום', כי אין מקום לזרים לחזות בנועם עריבות ידידות ההתקרבות בין ישראל לאביהם שבשמים...

גל של התרוממות אפף אותי. הקב"ה רוצה ומחכה להיות קרוב לעם ישראל! נכון, אין לי סיפוק מהלימוד בכולל כמקדמת דנא, אך כמה 'קרוב ה', עכשיו ראיתי... שגלגל את האיש ההוא כדי להזכיר לי את הדברים המעודדים הללו.

(מכתב שפורסם בגיליון 'משנתה של תורה')

הייתה זו תקופה קשה שעברה עלי, הן בדברים הנוגעים בגשם והן בדברים הנוגעים ברוח (החברותא האהוב עבר לעיר אחרת, וממילא נגרם חוסר סיפוק בלימוד התורה"ק וכו'). התהלכתי כצל של עצמי, ביום אמרתי מי יתן לי ערב ובערב אמרתי מי לא יתן לי בוקר... הרגשתי קושי גדול ב'מהלך' שלי. התחננתי לה' שיוציאני ממצוקתי.

יום בהיר אחד הזדמנתי לעיר בה היו רבותינו 'מסובים', והיות והזדקקתי להתפלל מנחה סרתי לבית הכנסת ע"ש 'איצקוביץ'. לקראת סיום התפילה, בטרם עלה על שפתי הפסוק שחותם את תפילת י"ח, 'יהיו לרצון אמרי פי', העלתי על שפתי את בקשתי, ומעומק הלב ביקשתי מקוני שיוציאני ממצוק ויראני אות לטובה. פסעתי 'עושה שלום', סיימתי תפילתי ופניתי לצאת מביה"כ. ביציאתי אני פוגש יהודי שבמבט ראשון אני לא מכיר, אך הוא לעומתי שמח וצוהל לראותני... אני די נבוך מהמראה, אך הוא בשלו, וגם מזכיר לי שפעם בעודו מתארח אצל גיסו בעיירה פלוגית - "אתה דרשת בין קבלת שבת למעריב בנושא זה וזה, וטענת כך וכך, ואף יפה שאלת כך וכך, אבל את התירוץ שתירצת אינני זוכר, התוכל להזכירני תירוץ זה?"...

תיכף נעמדנו שנינו בעברא דדשא של איצקוביץ', כשאני מרצה לו מחדש את הדברים, שואל ומתרחץ. ובעודי ממלמל את דרשתי, אני חש צמרמורת שאוחזת בי: הלא הדברים הללו ממוענים כעת ממש אלי! והיהודי שבא לעומתי הזכירני באורח פלא את

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך במייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד...
אקטואלי ומרתק.

הצטרפו בחינם לאלפי המנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום...
המייל היומי של 'דרשו'

מדוע היה מותר לשליחו של משה רבנו לשוב ולספר לו את דברי דתן ואבירם?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

שמותר לומר רק פעם אחת כדי להודיע שהוא בעל מחלוקת, וכמו אצל נתן הנביא שסיפר לדוד והודיעו אודות מחלוקתו של אדוניהו, אבל אסור להוסיף עוד דברים ואפילו על בעל מחלוקת, וא"כ הראיה מדתן ואבירם היא, שהשליח ב"ד לא רק הודיע שהם בעלי מחלוקת אלא הוסיף עוד דברים, וזה אסור לולי ההיתר שהוא שליח ב"ד.

ובשו"ת יהודה יעלה (או"ח סי' ריג) כתב בתשובתו לחת"ס, שההיתר לספר לשון הרע על בעלי מחלוקת הוא דוקא בענין הקשור למחלוקת, ולכן כאן עיקר ההוכחה לא היתה ממה שסיפר בתחילה מה שאמרו 'לא נעלה וגו' כי תשתרר עלינו וגו', שזה היה לשון הרע ודברי גנאי נגד משה רבנו, שזה ודאי שמותר לספר כי היו בעלי מחלוקת על משה - אלא מכך שסיפר את סוף דבריהם של דתן ואבירם שאמרו 'העיני האנשים ההם תנקר', שדברים אלו לא היו מכוונים נגד משה, אלא רק לצער את השליח ב"ד שלא יקרא להם יותר, וזה לא היה סיפור לשון הרע הקשור למחלוקת, ובכל זאת הותר הדבר משום שהיה שליח ב"ד.

בהלכות הנלמדות היום ב'חפץ חיים' (כלל ב' מהלכות לשון הרע סעיפים א-ב) מזכיר רבנו (בהגהות באר מים חיים) את מה שלמדו חז"ל מפרשתנו, פרשת קרח, שלשליח בית דין מותר לספר לבית דין מה שאמרו לו בעלי הדין כאשר בא להזמין לדין. וזאת ממה שמצינו שמשה שלח לקרוא לדתן ואבירם, והשליח השיב לו מה שהם אמרו - "לא נעלה" וגו'.

החפץ חיים מביא מה ששואלים על כך האחרונים, שהרי דתן ואבירם היו בעלי מחלוקת, ומותר לספר לשון הרע על בעלי מחלוקת, וא"כ מה הראיה משם שמותר לשליח ב"ד לספר לשון הרע על אדם שאינו בעל מחלוקת? והביא החפץ חיים את תירוצו של הגליון הש"ס על הירושלמי, שכל מה שמותר לספר לשון הרע על בעלי מחלוקת, הוא דוקא אם דבר זה ישבית המחלוקת כשיראו גודל תרמיתו של בעל המחלוקת, אבל בענינו סיפורו של השליח ב"ד רק הגדיל את תבערת המחלוקת, וזה אסור. ובביאורים ומוספים מביאים תירוצים נוספים על כך. החת"ס כתב לתרץ (גליון השו"ע או"ח סי' קנו על דברי המ"א ס"ק ב),

דקה מתוקה - 60 שניות על הדף היומי

מדוע הנחש, שהוא סמל הטומאה הרוחנית, אינו מטמא?

שבת דף קז

"שמונה שרצים"

טמא ומטמא, כי הוא שורש הטומאה והזוהמא, כידוע מן הנחש הקדמוני, ומדוע א"כ אינו מטמא ואינו בכלל השמונה שרצים. ומחדש רבנו בחיי חדוש גדול ואומר: "אבל הענין הוא מכללי דרכי התורה שכל נתיבותיה שלום, שלא רצתה לטמא הנחש במגעו, שאם כן היה אדם נמנע מלהרגו כדי שלא יטמא".

הנחש אינו משמונה שרצים, ועל כן גם אינו מטמא. הגמרא בעירובין (יג): אומרת: "תלמיד ותיק היה ביבנה, שהיה מטהר את השרץ במאה וחמשים טעמים. אמר רבינא: אני אדון ואטהרנו; ומה נחש שממית ומרבה טומאה - טהור, שרץ שאין ממית ומרבה טומאה לא כל שכן?" רבנו בחיי (ויקרא יא) מקשה, שראוי היה בוודאי שיהיה נחש

מדוע קוראים את מגילת קהלת בחג הסוכות?

ועוני. (ובחוץ לארץ, קוראים את מגילת רות ב'יום טוב שני' של חג השבועות).

ובסוכות, נהגו לקרוא את מגילת קהלת, שנזכרת בה השמחה - ולשמוחה מה זה עשה" - המתאימה לימי הסוכות שהם ימי שמחה.

[שו"ע תצ, ט, ומשנ"ב יז]

מנהג ישראל, לקרוא בפסח את מגילת שיר השירים, משום שבכמה מפסוקיה נרמזת יציאת מצרים, כגון בפסוק "לְקַסְתִּי בְרַכְבִּי פְרָעָה דְמִיתִיךָ רַעֲיָתִי".

ובחג השבועות, נהגו לקרוא את מגילת רות, שמתוארת בה קבלת עול התורה והמצוות על ידי רות מתוך יסורים ועוני, ללמדנו ביום מתן תורה, שלא ניתנה תורה אלא על ידי יסורים

מי שלא שמע את קריאת מגילת שיר השירים - האם צריך לקרואה ביחידות?

משום שעיקרו של המנהג הוא - לקרוא מגילה זו בפסח, ורק שלכתחילה נהגו לקרואה בשבת.

ויחיד שלא שמע את קריאת המגילה - אינו צריך לקרואה ביחידות, משום שקריאה זו לא הוקבעה כחובה על היחיד, אלא כחובת הציבור.

[משנ"ב תצ, יט; ביאורים ומוספים דרשו, 19-21]

בהמשך לאמור: מנהג בני אשכנז לקרוא את מגילות שיר השירים וקהלת בשבת חול המועד. וכן מנהגם לברך לפני קריאת המגילה 'על מקרא מגילה', ויש המברכים גם 'שהחיינו'.

ונהגו לקרואה לפני קריאת התורה של שחרית. וציבור שלא קראו את המגילה בשחרית, יקראו במנחה. ובפסח, אם לא קראו את מגילת שיר השירים אף במנחה, יקראו בשביעי של פסח,

מגילה חסרה - האם היא כשרה לקריאה?

בה מילים או אותיות, האם דינה כספר תורה, שאם חסרה בו אפילו אות אחת, הריהו פסול, ולא ניתן לצאת בו ידי חובת קריאת התורה; או שדינה כמגילת אסתר, שאף אם חסרים בה פסוקים רבים, הריהו כשרה לקריאה עם ברכה, אלא אם כן חסר רובה. ויש שהסתפק בדבר.

[שעה"צ תצ, יד; ביאורים ומוספים דרשו, 22]

בהמשך לאמור: מנהג רבים מבני אשכנז, לקרוא את כל המגילות מתוך מגילה הכתובה על גבי קלף כדין. ויש מהפוסקים שסוברים שרק באופן זה ניתן לברך על הקריאה 'על מקרא מגילה', כנ"ל. ונחלקו הפוסקים בנוגע למגילה הכתובה על גבי קלף, וחסרות

* השוכח לומר 'יעלה ויבוא' בתפילת חול המועד - עליו להתפלל שנית, והשוכח יעלה ויבוא בברכת המזון, אינו צריך לברך שנית.
* בחול המועד פסח, וכך גם ב'שביעי של פסח', אין אומרים 'הלל השלם', אלא 'חצי הלל', בדילוגים, כנהוג גם בראשי חודשים.
* לקריאות התורה בימי הפסח ישנו סדר קבוע, שאינו משתנה כי אם בשנה בה חל היום הראשון של פסח ביום שלישי, וגם אז, אין השינוי אלא בכך שהקריאה החמישית ברשימה, נקראת לפני הקריאה השלישית ברשימה, והיתר נקראות כסדרן.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

בצק שנילוש ביין בלבד ללא מים ותפח - האם נדון כחמץ?

זה, אינו מחמץ. אולם, לא ניתן לקיים במצה הנאפית מבצק כזה את מצות אכילת מצה, כיון שהוא נחשב ל'מצה עשירה', ואילו מצת המצוה מכונה בתורה 'לחם עוני'.

[שו"ע תסב, א, ומשנ"ב א-ה; ביאורים ומוספים דרשו, 2]

בצק למצות שנילוש ב'מי פירות', כגון יין ושמן, ללא תערובת מים - אינו מחמץ כלל. ואף אם הבצק שהה זמן רב לפני האפייה, ותפח, אין זה סימן לחימוץ, אלא לקלקול בעלמא. וגם נוזלים שאין מקורם מפירות, כגון חלב, דינם כמי פירות. ואף מימיהם של פירות חמוצים, כגון מיץ של תפוח חמוץ, אינם מחמיצים את הבצק. ואף אם מניחים 'שאור' בסמוך לבצק

הלוח היומי

כ"ט בסיון | רבי שמואל שמריהו ב"ר יעקב היינה זצ"ל, מאוסטרובצא, בעל זכרון שמואל

ביום זה בשנת ת"ן, שולח משה רבנו ע"ה את 12 המרגלים לתור את הארץ. (תענית כ"ט א')
בתאריך זה אירע בירושלים הרצחו של הק' יעקב ישראל ב"ר יצחק דהאן זצ"ל.
יארצייט:

תר"ז: רבי שמואל שמריהו ב"ר יעקב היינה זצ"ל, מאוסטרובצא, בעל זכרון שמואל.
תרכ"א: רבי ברוך ב"ר יצחק זצ"ל, מיאמפלי.

תרנ"ג: רבי שמעון מנשה ב"ר משה חייקין זצ"ל, אב"ד חברון.

תרע"ג: רבי שלמה ב"ר דוד דאנה זצ"ל, מתונים, בעל שלמי תודה.

תרע"ו: רבי משה נחום ב"ר בנימין ירושלמסקי זצ"ל, אב"ד קילץ, קאמינקא ועוד, בעל באר משה, ברכת משה, מנחת משה ולשד השמן.

התחזקות יומית

ו' מצוות תמידיות - המשך

מצוה ו' - קדושת המחשבה והעיניים

שלא נתור אחר מחשבת הלב וראיית העיניים, שנאמר "ולא תתורו אחרי לבבכם" זו אפיקורסות ובכללו כל מחשבות זרות שהן הפך דעת התורה, "ואחרי עיניכם" זו זנות, ובכללו הרודף אחר תאוות העולם רק להרבות תענוגים גדולים ולא כדי שיעמוד בריא ויוכל להשתדל בעבודת בוראו.

(החינוך מצוה שפז ובאוה"ל סימן א)

נזהר מאוד בקדושת המחשבה, להתרחק מכל מיני מחשבות שהן הפך דעת התורה, וכן נזהר מאד בקדושת העיניים

* חדש - שיעורים וטיפים ב'גישמאק בלימוד' (שלוחה 33)

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il